

fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se

Remissvar över Statskontorets rapport En form för kollektivt beslutsfattande (Fi2024/01367)

Yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att omvandla lokala värderingsnämnder till särskilda beslutsorgan inom länsstyrelserna, men avstyrker förslaget att dessa ska koncentreras till vissa länsstyrelser.

Länsstyrelsen yttrar sig inte över utredningens övriga förslag.

Motivering

Lokala värderingsnämnder ska idag enligt 19 § förfogandeförordningen (1978:558) finnas varje län och aktiveras när riket befinner sig i krig eller krigsfara. Nämndens arbetsuppgifter består i att värdera och besluta om ersättning för egendom som behöver förfogas över på grund av totalförsvarets behov. Det kan röra sig om till exempel fastigheter, drivmedel och fordon.

Länsstyrelsen ser inga hinder mot att låta nämnderna omvandlas till särskilda beslutsorgan inom länsstyrelsen. Länsstyrelsen har tidigare erfarenhet av en sådan ordning genom sin miljöprövningsdelegation och viltförvaltningsdelegation, vilka dock på grund av sina instruktioner arbetar med frågor på olika plan. En trolig bemanning av en lokal värderingsnämnd vore liknande den i viltförvaltningsdelegationen med ledning av Länsstyrelsens egen personal och därutöver externa arvoderade representanter med kunskap om värdering. Genom att ha verksamheten organiserad på ett sätt som känns igen inom myndigheten skapas bättre förutsättningar att snabbt starta upp verksamheten när så krävs. Att även Länsstyrelsen beslutar om förfogande innebär inte att formen särskilt beslutsorgan är olämplig. Redan idag hanteras ärenden av miljöprövningsdelegationen där Länsstyrelsen är part utan att oberoendet riskeras.

Länsstyrelsen ser dock risker med att koncentrera verksamheten till de så kallade CIVO-länen. Visserligen har dessa ett ytterligare ansvar än övriga länsstyrelser för kris- och krigsberedskap, men om allt fler uppgifter inom det området läggs på CIVO-länen innebär det att de måste kunna växa ännu mer vid krig- eller krigsfara. Risken är att flaskhalsar uppstår om ärendena blir många i de då betydligt färre värderingsnämnderna. Skulle CIVO-länet slås ut militärt innebär koncentrationen att värderingsverksamheten skulle stanna av i en stor del av landet. Med en värderingsnämnd per länsstyrelse skapas större redundans.

Vidare finns en poäng med just *lokala* värderingsnämnder. För att kunna värdera egendom krävs ofta lokalkännedom. Exempelvis är det redan i fredstid svårt för en fastighetsmäklare i Örebro län att värdera en fastighet i Dalarnas län utan att ta hjälp av kollegor lokalt. Vid värdering av fragmenterade fastigheter i Dalarna och även av skog, vilket kan bli aktuellt, finns även behov av lokal sakkunskap. I förfogandeförordningen är också tanken att det ska finnas flera lokala värderingsnämnder inom länet med olika verksamhetsområden. Rimligtvis på grund av behovet av precis kunskap om det som ska värderas. Risken med färre och centraliserade nämnder är att kvalitén på värderingarna blir lidande vilket kan leda till fler överklagningar och en i slutändan ineffektiv förvaltning. Vidare ska man inte underskatta värdet av lokal förankring när det kommer till förtroendet för de beslut nämnden fattar.

Slutligen vill Länsstyrelsen åter framföra synpunkten att för att kunna ha starka länsstyrelser som kan växla upp i kris- eller krigstid måste det finnas kvar tillräckligt med arbetsuppgifter och därmed personal i varje län. Ytterligare koncentration av verksamheter till CIVO-länsstyrelser är därför utifrån en totalförsvarsaspekt inte lämplig.

De som medverkat i ärendet

Detta remissvar har beslutats av landshövding Helena Höij efter föredragning av rättschef Lars A Andersson.

Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.